

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 34.

Éljen a
Vörös Hadsereg!

A Vörös Hadsereg 31 éves fennállásának megünneplése Székelyudvarhelyen

A Vörös Hadsereg megalapításának 31 éves évfordulóját Székelyudvarhely munkássága az ARLUS rendezésében, művészi műsor keretében ünnepelte meg

vasárnap délelőtt, a városi mozi-
teremben.

Soós Mihály dr., az ARLUS elnöke az udvarhelyi fiók nevében üdvözölte a megjelenteket. Utána Pancu őrnagy román nyelven, majd Horváth József tanár magyar nyelven ismertette a Vörös-Hadsereg történetét és fontosságát.

Beszédükben rámutattak azokra a tényezőkre, amelyeknek a Vörös Hadsereg fennállásánál döntő szerepe volt. A világ legelső szociálista államának hadserege a Nagy Októberi Szociálista Forradalom tüzeiben alakult meg, hogy megszilárdítsa a munkások és parasztok szövetségének hatalmát a kizsákmányolás és az imperiálisták ellen vívott küzdelemben. Lenin és Sztálin azt tanították, hogy forradalmi nép erős hadsereg nélkül nem tudja megőrizni a munkásosztály vívmányait, nem tudja megtartani hazája szabadságát és függetlenségét.

A kapitálista országokban a hadsereg az uralkodó osztály vak eszköze, mellyel biztosítja a maga számára a kizsákmányolás lehetőségeit és más népek szabadságának a korlátozását.

A Szovjetunió hadserege új típusú hadsereg, melyet a Kommunista (bolsevik) Párt alakított meg, szervezett, nevelt és vezet. Ez a hadsereg a felszabadult munkások és parasztok hadserege, a nép hadserege. Ennek a hadseregnek lényege az — ahogy Sztálin mondta — hogy egész felépítése az ország népei közötti barátság szálainak megszilárdításán, az elnyomott népek felszabadításán, a Szovjetunióhoz tartozó szociálista

köz társaságok szabadsága és függetlensége védelmének eszméjén alapszik. A szovjet-hadsereg megalakulásának legelső pillanatától kezdve a más népek iránti tiszteltnek, valamennyi ország munkásai iránti szeretetnek és megbecsülésnek, az országok közötti béke megőrzésének és megszilárdításá-

nak a szellemében nőtt fel.

A szovjet-hadsereg már két óriási küzdelemben mutatta meg erejét, felkészültségét és hazája, népe iránti szeretetét. Az első alkalommal a Nagy Szociálista Forradalom után az imperiálista hatalmak megakarták akadályozni, hogy a nép felszabadítsa önmagát és ezt a

nemzetközi imperiálista-támadást a fiatal Vörös Hadsereg fényesen visszaverte. A második háború alkalmával, mikor német fasiszta hordák támadtak a Szovjetunióra, a szovjet-katona megmutatta hűségét és bátorságát, szétzúzva a hazájára támadó német fasiszta hadsereget és Berlinig kergette azt vissza.

Ezek a háborúk a világtörténelem legigazságosabb, legjogosabb háborúi voltak, egy békében élni és haladni akaró, nagy nép védekezett a megsemmisítésére törő imperiálista erőszak ellen. A szovjet-hadsereg erkölcsi fölénye egyike volt a győzelmet biztosító, döntő tényezőknél.

A szovjet-nép mindig figyelemben tartotta más népek jogainak, függetlenségének és szabadságának kérdését. A szovjet-katona nem akar, a Szovjet Hadsereg már szerkezeténél fogva sem tud imperiálista, leigázó és kizsákmányoló háborút folytatni. A Szovjetunió háborúja a szociálista haza nagy Honvédő Háborúja volt.

A Kommunista Párt — mondta Sztálin — megvilágította a szovjet-katona előtt a háború értelmét és célját, hazaszeretetre nevelte őket, megerősítette a harci szellemet, kifejlesztette bennük a halálmegvető bátorságot és fegyelmet.

Ma a világ népei, a dolgozók milliói bizva tekintenek a Szovjetunió felé, ahol a dicsőséges, népeket felszabadító Vörös Hadsereg Sztálin generálisszimus lángeszű vezetése mellett, katonai erejének és felkészültségének biztos tudatában éberem őröködik a népek békéje és nyugodt fejlődése felett. Amint a háború idején a Szovjet-hadsereg a fasiszmus elleni harc élén menetelt, éppen úgy a Szovjetunió most is legelől menetel a tartós békéért és a biztonságukért küzdő demokratikus erők élén.

A beszédek után ének, zene és táncszámokból álló művészi műsor következett, melyen keresztül Székelyudvarhely munkássága hódolatát fejezte ki a Szovjetunió, hadserege és Sztálin generálisszimus iránt.

A dicsőséges szovjet-hadsereg, amikor hazáját felszabadította a hitlerista rablók járma alól, ugyanakkor felszabadította Kelet- és Délkelet-Európa népeit is a fasiszta-megszállás alól és lehetőséget nyújtott arra, hogy ezek a népek felépíthessék független és szabad hazájukat a népi demokrácia államformáján keresztül ráléphessenek a szociálisták megvalósításának útjára.

A Vörös Hadsereg

A Nagy Októberi Szociálista Forradalom és a polgárháborúk és beavatkozási háborúk tüzeiben született és edződött meg a Lenin és Sztálin által szervezett Vörös Hadsereg. Mint a világ első szociálista államának hadserege lényegesen különbözik a polgári országok hadseregeitől. A szovjet-hadsereg a szovjet-államok népeinek testvéri és baráti hadserege, a szovjet-államok népei szabadságának és függetlenségének védelmezője. Nem hódító, vagy leigázó hadsereg, hanem éppen a leigázott népek barátja és megvédője. A honvédő háborúban aratott győzelme a szociálista állam haderejének győzelmét, a Kommunista Párt bölcs politikájának győzelmét jelenti.

A szovjet-hadsereg győzelme azonban nem csak a szociálista-hazát védte meg az alattomos támadókkal szemben, hanem kiragadta Közép- és Délkelet-Európa népeit a tőkés rabságból. Ezeknek az országoknak a népei saját kezükbe vehették sorsuk irányítását és a szociálista építés útjára léphettek.

A szovjet-hadsereg győzelmei Németország és Japán népei előtt is megnyitották a demokratikus fejlődés felé vezető utat és megvédik Európa és Ázsia békeszerető népeit a imperiálisták újabb támadásaival szemben. Ma az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország vezetőköréi megkísérlik ugyan, hogy újra életrekeltsék a német és japán militarizmust, de ebben a törekvésükben szembetalálkoznak a dolgozó néptömegek erős akaratával. Ezt mutatja a németországi szovjet-megszállási övezet egységes szociálista pártjának megalakítása, a japán választások eredménye stb., amelyek mind azt bizonyítják, hogy a német és a japán dolgozók mindhatározottabban küzdenek a demokratikus rendszerért, a Szovjetunió oldalán.

A szovjet-hadsereg győzelme az összes országokban megerősítette a munkásosztály és a dolgozó emberek osztályontudatát és növelte saját erejükbe vetett hitüket. Ezt mutatja különösen a francia és olasz munkásság egységes és rendíthetetlen ellenállása az imperiálisták terveivel szemben, akik új világháborút akarnak zúdítani Európára, de mutatja minden más ország dolgozóinak állásfoglalása is.

A szovjet-hadsereg győzelme megadta a világ népeinek a béke lehetőségét és továbbra is a béke erős védőbástyája. A világ békeszerető népei nyugodtan dolgozhatnak és építhetik a szociálisták, mert az ő békéjük felett is szilárdan áll őrt a legyőzhetetlen Vörös Hadsereg. A világ népei nem is akarnak háborút, mert, ahogy Sztálin mondta: „Még élénken élnek a népek emlékezetében a nem-ég elmúlt háború borzalmi és sokkal erősebbek a béke erői ahhoz, hogy Churchill támadószándéku tanítványai legyőzhessék azokat és a világot egy új háború felé irányítsák.”

Éljen a szovjet-hadsereg, a népek felszabadítója, a béke őre!

TEJGAZDASÁGI ROVAT

A községi tejbeszolgáltatási bizottságok figyelmébe!

A tejbeszolgáltatási rendelet végrehajtása során a beszállítási mennyiségek megállapításánál olyan hibákat tapasztaltunk, amelyeket hadéktalanul jóvá kell tenni, ha a községi bizottságok tagjai nem akarják büntetésnek kitenni magukat.

1. Egyes helyeken a bizottságok a mennyiség megállapításánál nem az összes tehének számát vették alapul, hanem csak azokat, amelyek a kiróvás pillanatában fejősek voltak. Ahol elkövették ezt a hibát, föltétlenül készítsenek új jegyzőkönyveket és vegyék alapul a gazdaságban található összes tehének számát.

Csak azt a tehent lehet mellőzni, amely teljesen meddő és egyáltalában nem is tud borjut foganni. Ilyen kétségkívül kevés van, tehát nagy általánosságban minden egyes tehén vagy bivaly tekintetbe jön.

2. Tapasztaltuk azt is, hogy egyes községi bizottságok csak a termelők szántóterületét veszik alapul. Határozott az utasítás abban a tekintetben, hogy a kaszáló, legelő (zöldmező) területek mind beszámítanak

a kiróvás alapját szolgáló területbe.

3. A kiróvási jegyzőkönyvet és kiróvási könyvecskét minden termelő számára el kell készíteni még abban az esetben is, ha mentes a tejbeszolgáltatás alól. Ilyen esetekben fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben a teljes tejtermelését, mint szabad mennyiséget.

4. A kiróvási jegyzőkönyv és tej-könyvecske úgy készítenőd el a kiróvási kötelezett termelőnél, hogy be kell venni a jegyzőkönyvbe a megfelelő rovatba azt a mennyiséget is, ami szabadon marad a termelőnél.

A községi tejbeszolgáltatási bizottságoknak kell örködni afelett, hogy a csarnokok, (tejszövetkezetek) ne végezzenek a termelők számára fölözést. A csarnok kizárólag az *Aprolacta* számára fölözhet.

A tejbeszolgáltatási könyvecskéből kevés van és addig, amíg a minisztériumból az újabb mennyiség megérkezik, egyelőre csak azoknak a termelőknek kell adni, akik beszállításra kötelezettek.

Csató Sándor, marosvásárhelyi erdőmérnök, az iskola igazgatója nagy hozzájárulással és rengeteg fáradsággal küzd le az új iskola megindításánál lépten-nyomon felmerülő nehézségeket.

A három évfolyamos iskolából most az első évfolyam indult meg és fokozatosan fogják kiépíteni. Érdekes megemlítenünk azt a kimutatót, hogy a 44 növendéknek 174 testvére van, tehát mind sokgyermekes családból származnak.

A növendékek 7 elemi elvégzése után kerültek az erdészeti szakmai iskolába. Beszédbe elegyedve Balika Imre felenyedi fiúval megtudjuk, hogy nehezen megy neki magyarul még az írás olvasás is, mert 1944 előtt Délerdélyben nem tanulhatott magyarul elemiben. A többi csillogószemű, érdeklődő, tanulni-vágyó, az ország különböző részéből idekerült szegénysorsú gyermekek is figyelemmel kísérik diáktársaik és igyekezzenek őket minél előbb bekapcsolni az ifjúsági mozgalmakba, hogy városunk meleg otthonuk lehessen.

A tavaszi talajelőkészítés

A mezőgazdasági termelés fejlődésének folyamatos biztosítása, illetve a talaj termelékenységének állandó fokozása egyik legfontosabb eszköz ahhoz, hogy az 1949. évi állami tervben lefektetett termésátlag-emelkedést elérhessük. Filjamsz, ismert szovjet tudós a talajművelésről írott munkájában hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelés kitarló és szakadatlan növelése kell legyen a mezőgazdaság legalapvetőbb problémája.

E probléma megoldása nem csak az okszerű trágyázástól, a jó és nemesített vetőmagvak használatától, hanem elsősorban a helyes talajműveléstől függ. A tavaszi talajművelés helyes keresztülvitele nagyban befolyásolja a várható terméseredményt. S így ennek segítségével emelhetjük a termésátlagot. Mert kellő időben, gyorsan és okszerűen végzett talajmunkával termőföldünk vizgazdálkodását kedvezőleg befolyásolhatjuk. Fontos ez, mert a száraz nyár kártételeit a talaj vízkészletének helyes megőrzésével ellensúlyozhatjuk.

A korán beálló tél sok helyen lehetetlenné tette, hogy teljesen elvégezzék az őszi mélyszántást, amely alapja a többtermésre irányuló mezőgazdálkodásnak. Ezért az enyhe napokat, mihelyt a föld fagya kienged, fel kell használni és az elmaradt őszi szántások pótlására törekedni. Természetesen, e szántásokat most már el kell boronálni. Az éjjeli fagyok bizonyos mértékben omlóssá teszik az így télutól szántott földeket is, ami a további talajmunkálatok szempontjából igen előnyös.

Mihelyt a föld annyira megszikkad, hogy kár nélkül mehetünk a talajra, az első legsürgősebb tendő az őszi szántások elmunkálása. Ezt végre kell hajtani az összes megszántott földeken és csak azután kell megkezdeni a tulajdonképpeni vetési munkát.

Az első vetés-előkészítő munka az őszi szántás elsimítása, amit más eszköz hiányában egy egyszerű székérodallal is elvégezhetünk, esetleg fordított magtakerő boronával, de ez utóbbinál kellő óvatosságot kell tanúsítani, nehogy munka közben igavonó állataink valahogy az igr fogaival felfordított boronába belezéjenek.

A korai vetésekhez az igr elsimított talaj rendszerint alkalmas, de gyomosodásra hajló földeken ajánlatos a fogat is igénybe venni. A későbbi vetendő növények talaját már a záporosók annyira összetömihetik, avagy a gyomok ellepik, hogy a fogasolás jó vetőmagot biztosítani nem tud. Itt már más eljárásig kell folyamodni, de nem szabad mindjárt az ekéhez nyulni és szántani. Ezesetben jó szolgálatot tesz a fogatos kapa, amely az ilyen talajokat kelleleg felporhanyítja, a gyomot kiirtja és

az utána azonnal következő fogasolás jó vetőmagot biztosít. Alkalmas a tavaszi porhanyító munka elvégzésére a fogatos kapán kívül a kormánylemeztől megfosztott kettős eke is.

Természetesen, igazi jó munkát csakis gépvontatású tárcsás boronákkal és rugós kultivátorokkal lehet elérni. S itt mutatkozik ismét a mezőgazdaság gépesítésének nagy fontossága. A gépesített talajművelés lehetővé teszi, hogy az őszi mélyszántások tavaszi elmulasztását az említett porhanyító eszközökkel többször megismételhesük és így a talaj vízkészletét megőrizzük és a talaj tápanyag- és vízkészletét pusztító gyomnövényeket megsemmisítsük. Dolgozó földműveseink az állami gépállomás ilyen gépeit maguk számára is hasznosíthatják, ha szövetkezve megszerzik a táblás-művelés és így a gépek gyors munkájával a korai vetést és a jó talajmunkát biztosítják.

Nagyon elgyomosodott, kötött talajú földeken kivételes esetekben igénybe vehetjük a szántást is. De arra kell törekedni, hogy a tavaszi vetésekhez a szántás lehetőleg sekély legyen.

A tavaszi talajművelés lényege a gyors és idejében véghezvitt munka, mert minél gyorsabban tudjuk végrehajtani azt, annál biztosabbak lehetünk az elérhető legmagasabb termésátlagban és így az okszerű tavaszi talajműveléssel hozzájárulunk általános gazdasági terünk teljesüléséhez.
(Világosság) B. F.

Ápad a marhaállományunk

Nem szokatlan jelenség, hogy a lakásunkon megjelenik egy átalvetős falusi néni és sugva mondja, „egy kicsi jó borjuhum hoztam, vegyen a naccsága”. — Hát veszünk, hogyan vennénk, hiszen a mézarszékben ritkán lehet kapni.

Dehát éppen azért nem lehet kapni a mézarszékben, mert vágásra, a fennálló rendelkezések értelmében, csak a tenyésztésre nem alkalmas borjukat veszik meg, azért, hogy a tenyésztésre alkalmas borjuk megkímélésével a marhaállományunk szaporodását segítsük elő. Ezért kellene egy néhány suttagó hús-áruút a hatóság kezébe adni, inó például másoknak, hogy felelőtlenül ne pusztítsák el a tenyésztésre alkalmas faj borjukat. Ugy látjuk, ezek a feketén vágók még nem szereztek tudomást arról, milyen súlyosan bűnhődnek a köz érdekeit veszélyeztető szabotálók, min a városi villanytelep, vagy az állami üzlet szabotálói. Őket is eléri majd az igazságszolgáltatás keze.

A haza óktói való hűségüknek van még más rossz oldala is, hogy a hus, amit igr veszünk, származhatik beteg állattól is, ami súlyos betegségeket idézhet elő.

Samu Miklós

Digyázat, reakció!

Több helyen hangzik el panasz a falusi ellátatlanoktól, hogy miután a községek megkapták az új tejbeszolgáltatási rendeletet és elvégezték a kiróvást, a termelők felmondották az ellátatlanoknak (tanitók, hivatalnokok, nincstelenek) való tejhordást, azzal az indokolással, hogy nem jut, mert be kell adni.

Felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy itt ismét a reakció mesterkedéseivel állunk szemben és a falusi osztályharc egyik fázisával. Nem igaz, hogy olyan súlyos a tejbeszolgáltatás, hogy a kötelező mennyiség beadása után ne jutna az ellátatlanok számára!

Pont azokból a községekből hallunk panaszokat, amelyek eddig is leginkább szabotálták a beszállítást:

Kőrspatakról panaszodik egy ellátatlan házaspár, hogy két éves kisgyermeküknek nem kapnak tejet!

Szentábrahamból az iskolaigazgató panaszodik, hogy a kis bentlakó növendékek számára nem kap napi 7 liter tejet!

Éppen Kőrspatak és Szentábrahám községek azok, amelyek ketten a

mult évben a legrosszabb tejbeszolgáltatású községek voltak.

Az igazság az, hogy egy olyan termelőnek, akinek 5 hektár birtoka van és két tehene, a két tehén után együtt összesen évi 260 l. tejet kell beadnia, holott a tejtermelése, 200 fejnapot számítva, évente tehenként, legalább 1200 l. (napi 3 liter tej fejnapotokon). A gazdának tehát nem kell többet beszállítania, mint tejtermelése 1/4 ét. Vajjon miért ne jutna az ellátatlanoknak?

A termelő a szabad tejmennyiséget közvetlenül a fogyasztónak eladhatja: így a falusi ellátatlanok ezután könnyebben hozzájuthatnak a tejhez, mint eddig.

A községi tejbeszolgáltatási bizottság és a szervezetek éberségén mulik, hogy a batyusok megszünjének dolgozni és a községi ellátatlanok megkaphassák közvetlenül a termelőtől, annak szabad mennyiségéből, a tejet.

„Transsylvania” vajgyár

Székelykeresztur

Tekoncia András

Megnyílt Székelyudvarhelyen az egyetlen magyarul ö né nyelvű közép foku erdészeti szakmai iskola

Nagyon kevesen tudják Székelyudvarhelyen, hogy február elseje óta működik városunkban az ország egyetlen magyarul ö né nyelvű közép-foku erdészeti szakmai iskolája. Az iskola hivatalos megnyitó ünnepe február 15-én volt, de erről is nagyon kevesen szereztek tudomást városunkban. Pedig jelentős gyarapodást jelent az új iskola megvénk kulturális életében, s ez annál is fontosabb, mert Udvarhely megye egyik legjelentősebb természeti kincse a hegyeket övező erdőköszoru.

Az iskolának 44 növendéke van, akik mind a dolgozók sorából kerültek ki. A növendékek 82 százaléka hadiárva, vagy napszámosok és szegény emberek gyermeke. Ezekből, Népköztársaságunk nagymérvű

gondoskodása és támogatása mellett, szakképesített erdőőrök lesznek. A szakképesített erdőőrök megtanulják az elméleti tárgyak mellett az erdő gondozását, a csemetekertészettől elkezdve a fak ápolásáig és ezen kívül még a fa felhasználásának a lehetőségét is.

Népköztársaságunk támogatása olyan nagyarányu, hogy a 44 tanuló közül csak 5 fizet tandíjat, a többi teljes ösztöndíjat élvez. Így is a legmagasabb tandíj csak évi 2000 lej. A gyermekek ingyen ellátásban és lakásban részesülnek. Egyelőre még kezdeti nehézségekkel küzd az új iskola. A régi iskolakönyvtárában hevezték el. Még csak egy lakószobájuk, egy tanteremük és egy étkezőjük van a növendékeknek.

HOGYAN NEVELJÜNK?

Makarenko pedagógiai rendszere

A neveléssel kapcsolatban mult számunk pedagógiai rovata a nevelhetőség kérdésével foglalkozott. Nézzük, mit tanít erről a kérdésről Makarenko. A nagy szovjet pedagógus. Választ ad erre „Az új ember kovácsa” című munkájában, gyakorlatban mutatja be, hogy megfelelő nevelési módszerrel lehet új embert nevelni. Ismerjük meg ezt a kiváló pedagógust, foglalkozunk nevelési rendszerével.

Anton Szemjonovics Makarenko, 1888-ban született Bjelopoljében. Apja mázoló-mester volt a vasúti műhelyknél, így Makarenko már gyermekkorában megtudja, mit jelent munkásnak lenni a cári uralkodó alatt. Egész fiatal korában kitűnik éles elméjével, 5 éves és már ír, olvas. Tanítóképző-tanfolyamot végez s mindjárt utána állást vállal. Részt vesz az 1905. évi forradalmi mozgalmakban, majd 1914-ben, aranyéremes kitüntetéssel végzi el a tanítóképzőt Póltaván és mindjárt 1917-ben ki nevezik tanügyi felügyelőnek. Ekkor következik be a Nagy Októberi Szociálista Forradalom. Az új Szovjetállam egyik legnagyobb kérdése nevelési téren a forradalom és polgárháborúk alatt elszaporodott züllött, csavargó, bűnöző gyermekek nevelése. Erre a feladatra vállalkozik Makarenko. 1920-ban bízzák meg, hogy egy csoport anyátlan, apátlan, csavargó, züllésnek indult bűnöző gyermekből a társadalomnak hasznos, öntudatos polgárokat neveljen. Makarenko ezzel a legnehezebb feladatok egyikét vállalta. Nevelési tapasztalatait „Az új ember kovácsa” című munkájában írta meg.

Makarenko első alaptétele a közösségi ember nevelése

„Pedagógiánk feladata lényegileg abban áll, hogy közösségi embert neveljünk” — mondja Makarenko és nevelési rendszerének ez az egyik alaptétele. Megvalósítja ezt gyakorlatban, amikor az évek során kb. 3000 csavargót becsületes emberré nevel és visszaadja őket a társadalomnak. Elméletileg is foglalkozik ezzel a kérdéssel „Válogatott pedagógiai tanulmányok” című könyvében. (Az „Orosz könyv” kiadása.)

A közösségben Makarenko nem az egyének véletlen csoportosulását, hanem az emberek közös érdekéért való egyesülését látja. A közösség nagy feladatot ró a nevelőre. Csak az a pedagógus tudja úgy irányítani a vezetése alatt álló közösséget, — hogy az mindenkor vezetője akaratát fejtesse ki — aki tekintélyt tud magának teremteni, bírja a gyermekek teljes bizalmát és szeretetét, ezen felül rendelkezik pedagógiai érzéssel és tapintattal és kitűnően ismeri neveltjeit. Csakis ilyen nevelő által vezetett és irányított közösség nevelhet eredményesen.

Makarenko közösségi nevelése nem zárja ki az egyéni nevelést. Szerinte az egyénre is a legjobban a közösségen keresztül lehet hatni, ezt nevezi „a párhuzamos hatás elvének”. Makarenko mesztéri tudott közeledni a közösség keretein belül az egyénhez. Kezdetben legrosszabb növendékeit, mint Zadarov, Burun, mindig egyéni hatással tudta végképp jó-utrá téríteni.

Egy erős közösségi élet csak akkor fejlődhet ki, ha barátság és szeretet fűzi össze a közösség egy kicsi, mint nagy tagjait és a nevelőit. Makarenko telepesei, a Gorkij nevet viselő telep lakói, mint testvérek úgy szerették egymást, nevelőjükért pedig akár a tűzbe mentek volna. Minden közösségben ki kell, hogy alakuljon egy hagyomány, amit az állandóan változó tagok tiszteletben tartanak. Így alakult ki a Makarenko telepeseinél az igazi gorkijista mintaképe. Már a telepesei név is megtiszteltetés volt, nem is kapta meg addig senki ezt az elnevezést, míg teljesen bele nem illeszkedett a közösségbe.

Fontos feltétele a közösségi nevelésnek, hogy a növendékek előtt mindig ott lebegjen egy cél, egy feladat, amit el kell érnie, amit meg kell valósítania. Makarenko ezt mindig szem előtt tartotta. Mikor rendbe hozták a Gorkij-telepet, a Trepke-birtok megszerzését tűzték ki célul, mikor itt is teljesen berendezkedtek, „Kurzjász meghódításának” feladatát.

Nagy fontosságot tulajdonít Makarenko a játéknak a gyermek közösségi életében. A gyermek szenvedélyesen szeret játszani és ezt a szenvedélyét ki kell elégíteni. Ezt szolgálja Makarenko azáltal, hogy telepeseit munkaosztályokba szervezi, katonai rendben tartja jelekkel, kürtjelekkel, zászlós felvonulásokkal stb.

Makarenko rendszerének második alaptétele a munka által való nevelés

„... igazi szovjet-nevelés nem képzelhető el másként, mint munka által...” — A nevelési tevékenységben feltétlenül a munka legyen a legfontosabb alkotó elem. A munkára való nevelésnek nagy jelentősége van elsősorban társadalmi szempontból, de nagy jelentősége van egyéni szempontból is. Egy szociálista társadalomban a munka alkotó, örömteli és tudatos tevékenység kell, hogy legyen. Egyéni szempontból nagy jelentősége abból áll, hogy a munka az egyéni tehetség megnyilvánulási formája és ezenkívül megtanítja az embert bizni saját erejében. Makarenko gorkijistái, a Gorkij-telep lakói, alkotó munkás tagjai lettek közösségüknek és mindenik megtalálta a tehetségének és egyéniségének megfelelő munkakört.

Makarenko munkáiban felhívja a nevelők figyelmét arra, hogy a munkával való neveléssel ki kell fejleszteni a gyermek tájékozóképességét a munkatervvel, az időbeosztással kapcsolatban, megtanulja az idővel való takarékoságot, a termelési eszközök és az anyag gondos kezelését, valamint a munka minőségének a szem előtt tartását.

Makarenko pedagógiájának harmadik alaptétele a fegyelm, kötelességtudat és becsületérzés kifejlesztése

Makarenko a kemény nevelés híve. Szerinte a gyermekre aktívan kell hatni, értelmes követelésekkel, sőt ha kell, szigorral is. A fegyelm kérdése fontos helyet foglal el pedagógiai rendszerében. Bővebben foglalkozik ezzel a kérdéssel „Válogatott pedagógiai tanulmányok” című munkájában.

Az eddigi nevelési felfogással szemben a fegyelmet nem esz-köznek, hanem a nevelés eredményének tekintli. Szerinte a fegyelmesség nem csupán engedelmesség. A Makarenko fegyelmé a „harc és győzelem fegyelmé”. Nem az a fegyelmezett, aki sohasem késik el sehonnán és mindig elvégzi feladatát, hanem az, aki, mint alkotó áll szemben a munkával, aki minden körülmények között meg tudja tudni a helyes és a társadalomnak leghasznosabb magatartást.

A fegyelmeknek ezt az új értelmezését kapcsolatba hozza az akarat, a bátorság és erős jellem kifejlesztésével. „Akaraterő, céltudatosság, bátorság” című tanulmányában felhívja a nevelők figyelmét arra, hogy a fegyelmességet ne csak a fegyelm nyílt megszegőire alkalmazzák, hanem az ugynevezett álmodó, alamuszi, magoló típusokra is, akik ugyan ténylegesen nem hájítják át a fegyelm határát, de sokszor ezekből lesznek a társadalom legkártékonyabb elemei.

Makarenko elveti a szabad nevelésnek azt az állítását, hogy „a

büntetés rabszolgát nevel.” Bátran kiáll a büntetés feltétlen szükségessége mellett, de azt a tanácsot adja, hogy a nevelők a legvégső esetben nyuljanak ehhez az eszközhöz. Makarenko nagyszerűen tudott büntetni, a teljes mindig megérdemeltnek érezte a büntetést. Pl., ha valamelyik telepese neveltjét kenyér-, víz- és szobafogsággal büntette, az minden ellenőrzés nélkül, öntudatosan ülte le büntetését, még akkor is, ha közben felmentést kapott.

Makarenko „harc és győzelem” fegyelméhez kapcsolódik a kötelességtudat és becsületérzés kifejlesztése, mert a ténylegesen fegyelmezett ember kötelességtudó és becsületes.

Ezek röviden Makarenko nevelési rendszerének alapelvei. Ezzel csak izelítőt próbáltam adni nevelő társaimnak, hogy annál nagyobb érdeklődéssel olvassuk és tanulmányozzuk Makarenko munkáit. Ismerjük meg annyira nevelési módszerét, hogy átvihessük a gyakorlati életbe és hogy új embereket kovácsolhassunk mi is az új szociálista társadalom számára.

Szabó Klára.

A MNSz esti tanfolyamai

A MNSz kolozsvári, IV. országos kongresszusa megállapította, hogy politikailag nem vagyunk eléggé felkészülve. Ezeknek a hiányosságoknak a leküzdésére a MNSz esti tanfolyamokat létesített különböző községekben, Székelykeresztúron már véget is ért egy-egy ilyen tanfolyam a szervezetek vezetőivel. Most mindkét városban újabb tanfolyam indult a tagok részére.

Zetelaka nagyközségben 60 résztvevővel már a vége felé jár a tanfolyam. Esténként a község dolgozó szép számban ülnek az iskolapadokban, ahol napközben gyerekeik tanultak és szorgalmasan jegyeznek, figyelik az előadásokat, hogy elcsajátítsa Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításait és ezekből erőt merítve felvehessék a küzdelmet a község reakcióival szemben.

Kápolnásfalun 12-én este kezdődött a tanfolyam, 67 résztvevővel. Érdeklődése a tanfolyamnak, hogy a hallgatóknak több, mint 60 százaléka nő.

Ugyanezen a napon kezdődött Szentegyházfalun is a tanfolyam. Itt a szervezés hibái miatt a hallgatók nem jelentek meg olyan számban, amint kellett volna.

Február 28-án bögözi szervezeteinknél kezdődik a tanfolyam.

Vidéki szervezeteink mind nagyobb számban kérik, hogy náluk is rendezzünk esti tanfolyamokat. Vármegyénk becsületes dolgozó földművesei rájönnek arra, hogy a tudás az a fegyver, amelyik biztosítja további fejlődésüket és a munkásosztály és a dolgozó földműveség mindinkább erősödő szövetségét.

F. L.

A hadsereg színházának vendégszereplése városunkban

Február 16-án megint városunkban szerepelt a hadsereg színháza. Most a 2. számú csoport látogatott meg és nemcsak a katonáknak, hanem a nagyközönség részére is bemutatották művészetüket.

A szépszámu közönség óriási lelkesedéssel és tapsorkánnal fogadta és jutalmazta az egyes kitűnően összeállított műsorokat. Különösen nagy tetszést arattak a balettkar orosz és román táncszámai. Ugyanígy ünnepezték a magyar énekeseket és táncosokat is.

Külön is ki kell emelnünk a jó műsorösszeállítást. A közönség érezte az egész előadás alatt, hogy a műsor a haladás szellemében van összeállítva. A műsor címe is az volt, hogy „Csak előre”. Aki ott volt a nézőtérben, érezhette, hogy demokratikus hadseregünk minden megmozdulása előre visz bennünket, a ha-

ladás utján. Minden szava, minden jelenete tanítani, építeni és szórakoztatni akar. Egy új embertípust akar nevelni, amelyik felszámolja a mult rendszer kispolgári szellemét és a közös harc és munka szellemében vezet a társadalmat egy jobb jövő felé.

Ez a művész csoport már felszámolta magában a burzsoá-színjátás maradványait és a való életet, a nép kulturáját vitte a színpadra. S hogy ez a kultura tetszik a dolgozók tömegeinek, bizonyítják azok a lelkes tapsok, amiket katonaművészeink kaptak.

Reméljük, hogy ez az előadás csak kezdő volt és még sokszor lesz szerencsénk gyönyörködni katonaművészeink játékában.

Csak előre, katonáink, a művészet terén is, ezen az uton, amelyiken elindultatok, újabb és még nagyobb sikerek és győzelmek felé! J.

A Megyei Szakszervezeti Tanács üléséről

A Szakszervezeti Tanács múlt számunkban említett ülésén Demeter Regina elvtársnő az új kollektív szerződésről beszélt.

Ahhoz, hogy megértsük az új kollektív szerződés jellegét, vissza kell tekintenünk a régi kollektív szerződésre és megkötésének körülményeire.

A munkásosztály harcának történetében a kollektív szerződésnek nagy szerepe volt a 8 órai munkaidő, a vasárnapi munkaszünet stb. jogának kiharcolásában. Miután országunkat a Vörös Hadsereg felszabadította, a munkásosztály többek között kiharcolta az új kollektív szerződést is.

Az 1945-ben megkötött kollektív szerződésnek az volt a célja, hogy minél több jogot harcoljon ki a kizsákmányoló osztálytól, hogy azt gyengítse és hogy a munkásosztály megerősítését szolgálja.

Az 1947-es kollektív szerződés már visszatükrözi a dolgozók pozíciójának megerősödését és új győzelmet jelentett az OSzT irányítása alatt és Pártunk vezetése mellett a munkásosztály részére, a jobb életkörülmények biztosítására és a kapitálista kizsákmányolás megfékezésére.

Abban az időben, amikor ezeket a kollektív szerződéseket megkötötték, harcunk még nehéz volt, mert a kormányban kapitálista elemek voltak, amelyek szándékosan szították a dolgozók közötti elégedetlenséget és a feketézésen keresztül akarták a munkásosztályt kihezegetni. A kollektív szerződés eléréséig azt, hogy köteleztük a munkaadókat, hogy foglalkozzanak a munkások ellátásával ekonomákkal, napközitthonok létesítésével. A nőknek és ifjaknak egyenlő munkáért egyenlő bért biztosítottunk, elértük a fizetések rendezését stb.

A régi kollektív szerződésnek jó oldalai mellett megvoltak a rossz oldalai is, mert a régi munkaügyi törvénynek sok olyan pontja volt, amelyek a munkásosztály érdekeit sértették, így a kollektív szerződésen keresztül szükséges volt ezeket az intézkedéseket ellensúlyozni. A régi kollektív szerződés éppen ezért sok apró részletkérdéssel foglalkozott, ami komplikálta és nehézkessé tette azt. Ez volt egyik oka annak, hogy nagyon sok szakszervezeti vezető sem ismerte a kollektív szerződést, nem is beszélve a széles néptömegekről.

Meg kell állapítanunk, hogy az akkori körülmények között, amikor a főbb termelőeszközök még magántulajdonban voltak, a kollektív szerződés nem is lehetett más, mint egy fegyver a tőkés ellen.

A mostani gazdasági és politikai helyzetben, amely helyzetet a munkásosztály harcolta ki magának, a dolgozók jogait az állam védi meg az új munkaügyi törvényen, az új állami társadalombiztosítási törvényen és a vállalatok működésének belső szabályain keresztül.

Az új kollektív szerződésnek vissza kell tükröznie az állami vállalatok és intézmények alkalmazottai és vezetői közötti együttműködést az egyéves gazdasági terv teljesítéséért és tulszárnyalásáért, a szocialista gazdaság kifejlesztése érdekében.

Az új kollektív szerződés kötelezi a vállalat vezetőjét, hogy idejében hozza tudomására a vállalat munkásainak a vállalat 1949 évi termelési tervét, hogy a szükséges nyersanyagokkal és fűtő-

anyagokkal való ellátás biztosítva legyen, valamint a szállítás pontos megszervezése is, gondoskodjék a gépek karbantartásáról és a norma bevezetéséről és, hogy minden munkás a szakképzettségének megfelelő munkát kapjon.

Tehát konkrét feladatokat ír elő a vállalat vezetőségének, az egyéves terv teljesítése és tulszárnyalása érdekében. Ugyanakkor lehetőséget ad a munkásoknak, hogy ők is konkrét kötelezettséget vállalhassanak a termelés emelésére és a takarékosság bevezetésére. Az új kollektív szerződés gondoskodik arról, hogy a munkásoknak lehetőségük legyen szakképzettségük fejlesztésére és aszerint fizessék meg őket, mert minden vállalatnál bérmegállapító bizottság fogja a munkásokat vizsgáztatni és az fogja megállapítani a szaktudását.

Az új kollektív szerződés előírja, hogy minden munkásnak egy-két nappal a fizetés előtt adják ki a fizetési könyvecskét, amelyikben pontosan bele lesz írva, mennyi az alapfizetése és mennyi a normán felüli keresete. Ebből a könyvecskéből minden munkás meg tudja majd állapítani, hogy a „mult hónapban többet dolgoztam, nem hiányoztam, nem lógtam, tehát több volt a keresetem, mint ebben a hónapban”, tehát a könyvecske hiven vissza fogja tükrözni, mennyire végezte a munkás lelkiismeretesen a munkáját.

Az új kollektív szerződés kötelezi a vállalat vagy intézmény vezetőjét, hogy a fizetést pontosan adja ki.

A kollektív szerződésben az üzembizottság kell, hogy vállalja a felvilágosító munkát a munkafegyver megerősítése érdekében, örökösök a közvagyon felett és megóvják azt a rongálástól és lopástól, vigyáz, hogy az akkortól valójában legyen megállapítva, úgy,

hogy se az állam, se a munkás ne károsodjék és a munkája után megkapja az őt megillető bért. Harcolnia kell a selejt csökkentéséért, mert minden elrontott darab kárt okoz az államnak és megátalja tervünk teljesítését.

Ezeket csak úgy tudjuk megvalósítani, ha úgy a vállalat vezetője, mint a szakszervezet, illetve üzembizottság kellő gondot fordít a dolgozók életszínvonalának emelésére, ha meghallgatják a munkás panaszait és mindent elkövetnek a munkások jogos kéréseinek teljesítésére, mert ma a vállalat vezetője és a munkás között más viszony kell, hogy legyen, mint régen.

A szakszervezeti vezetőknek meg kell teremteniük a szoros kapcsolatot a munkásokkal, nem elég az, hogy gyűlést hívnak össze és ott szép beszédeket mondanak és azután a munkások felé sem néznek többet.

Az új kollektív szerződés rendszeres termelési értekezletek megtartását írja elő, ahol minden munkást be kell vonni a termelési kérdések megvitatásába.

Az új kollektív szerződés kötelezi a vállalat vezetőit, hogy megszervezzék a baleset elleni védelmet, a különleges munkahelyeken dolgozók részére megfelelő munkaruhát és bakancsot szerezzenek be és egészséges, tiszta munkahelyeket biztosítsanak a munkásoknak, mert ma, amikor a szocializmust építjük, a legértékesebb tőke az ember, akinek a legnagyobb figyelmet kell szentelnünk.

Az új kollektív szerződés egyik pontja előírja, hogy a vállalat köteles egy bizonyos összeget fordítani a dolgozók politikai és kulturális nevelésére és a sport kifejlesztésére a szakszervezeteken keresztül.

Az új kollektív szerződés arra kötelezheti az egyes nagyobb vál-

lalatokat, hogy a lehetőség szerint, a vállalat mellett gazdaságot létesítsenek, mint zöldségeskertet, szarvasmarha-, juh- és baromfi-tenyésztést a munkáskanténok jobb ellátására, a koszt minőségi és mennyiségi feljavítására és olcsóbbá tételére.

Az új kollektív szerződést minden vállalat munkásai és vezetői külön kötik meg, a következőképpen:

Miután a vállalat megkapta az OSzT által szerkesztett új kollektív szerződés-tervezetet a Szövetségtől, azonnal meg kell alakítani a vállalati igazgatóság és a szakszervezet, vagy üzembizottság tagjaiból egy bizottságot, akik kidolgozzák az illető vállalat speciális helyzetének megfelelően a kollektív szerződés-tervezetet, konkrét pontokba foglalva és a tervezetnek megfelelőleg.

Miután ez elkészült, gyűléseken és írásban a munkások tudomására hozzák, megadva a lehetőséget, hogy minden munkás véleményét, javaslatát elmondhassa. A munkások javaslatait figyelembe kell venni, amennyiben helytálló, a megvalósíthatatlan javaslatokról pedig meg kell magyarázni, hogy miért nem helyesek. Miután a tervezetet a javaslatok alapján újból átdolgozták, azt újból a munkások elé terjesztik s miután a munkások jóváhagyták és elfogadták, a kollektív szerződést aláírja a vállalat vezetője és az üzembizottság, vagy a szakszervezet.

Mindkét részről felterjesztik azt a Szövetséghez, illetve a központi ipari igazgatóságához. A Szövetség és a központi ipari igazgatóság felülvizsgálják és ha jóváhagyták a szerződést, az törvényerőre emelkedik.

A magánüzemknél és intézményknél dolgozók részére más kollektív szerződést szerkesztenek, amelyben a legnagyobb feladat a munkások megvédése a kizsákmányolástól.

Azok a vállalatok, vagy intézmények, amelyekhez leküldték a kollektív szerződés-tervezeteket, azonnal hozzá kell, hogy kezdjenek a kollektív szerződés megkötéséhez.

—f— a.

A háztartási alkalmazottak szakszervezetének felhívása

A Háztartási Alkalmazottak Szakszervezete felhív minden egyes munkaadót, hogy háztartási alkalmazottját rendszeresen engedje el a szakszervezeti gyűlésre, minden héten csütörtökön 5—7 óráig.

Amennyiben ezt nem tartanák be, a munkaügyi felügyelőség a törvényes intézkedések értelmében 15.000 lejtől kezdődő büntetést ró a munkaadóra.

Minden munkaadó felelős, hogy az alkalmazottja részt vegyen a szakszervezeti gyűléseken.

A vezetőség

Hogyan vehetik ki részüket a székelyudvarhelyi háztartási alkalmazottak az egyéves gazdasági terv előmozdításából?

Tekintettel arra, hogy a háztartási alkalmazottaknak nincs más lehetőségük arra, hogy a többtermelésből kivégyék a részüket, a háztartási alkalmazottak szakszervezetének február 10-iki taggyűlése elhatározta, hogy a háztartási alkalmazottak azzal fognak hozzájárulni az egyéves gazdasági terv megvalósításához, hogy a munkaadóknak lehetőséget nyújtanak a nyugodt munkára. Minden háztartási alkalmazott olyan lelkiismeretesen fogja teljesíteni kötelességét és ellátni a munkáját, hogy a munkaadó nyugodtan és teljes erejével vehessen részt az egyéves gazdasági terv

megvalósításában és felülmúlásában. Ennél nagyobb segítséget a háztartási alkalmazottak nem tudnak nyújtani munkaadóknak, mintha mentesítik őket a házi gondoktól.

Ez természetesen, nem jelenti azt, hogy a napi 10 órai munkaidőt, ami hivatalosan van megállapítva, megváltoztatnák. A háztartási alkalmazottaknak ragaszkodniuk kell a napi 10 órai munkaidőhöz és a rendes bánásmódot is meg kell követelniük a munkaadóval. Ez különben a munkaadó érdeke is, mert így a háztartási alkalmazott is nagyobb kedvvel végzi a munkát.

Republica Populară Română
Jud. Populară Mixtă Odorheiu
Dos. No. 1832—1948

Gál Gergelyné n. Szélyes E. din comuna Beta jud. Odorheiu, conform cererei înregistrate la această Judecătorie sub No. 1832—1928, în baza legii No. 293—1944 cere declararea morții prezumate a lui Gál Grigore născut la 9 Iulie 1908 în comuna Beta, mobilizat pe front.

Invităm pe cel cari au și iri despre dispărut să anunțe Parchetul Tribunalului Odorheiu, care face cercetările respective.

Judecător: Dr. Christian Eugen.
Prim grefier: Carol Sabău.

Felhívás

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a Centrocóm Textil körlevele alapján a minisztérium 546652 sz. rendelete értelmében a múlt évi október 26-ai előtti Comcárnak eladott ártalok után járó gyapot-fonalat kiosztjuk a Comcár által kiállított bonok ellenében.

„UMGIȘZ” Textil-osztály.

FALVAINKBÓL — FALVAINKNAK

Kissolyos

Kissolyoson f. hó 13-án este a helyi Arlus-kör és a demokratikus szervezetek nagyszabású előadást rendeztek. A dolgozók ezen alkalommal is zsufozásig megtöltötték a községi háza nagytermét.

De nálunk is még vannak meghunyaszkodók, akik még a multat állják, de akarva, nem akarva be kell látniok, hogy a helyi kultúrta-nács által rendezett előadások mennyire emelik a munkástömegek művelődési színvonalát, a multban pedig el voltak zárva a művelődéstől.

Bizonyítéka ennek az is, hogy a rövid 3 hónapi kulturmunka után már új színpadunk is készült önkéntes munkával, aminek pénzübeli kiadása 4000 lej volt, amelyet szintén önkéntes felajánlással a MNSz adott össze.

Az előadások tartását nehezíti a régen elégségesnek, de most már kicsinynek bizonyult községi háza, amelynek kibővítését első feladatunkul tűztük ki.

Nagy elismerést váltott ki a dolgozó szegény földművesek körében, hogy a színpadon most már az ő fiók jelenhetnek, meg és ők mutathatják be tehetségüket.

Simó István, levelező.

Homoródszentpéter

Érdeklődéssel olvasom azokat a cikkeket, amelyeket a falusi levelezők irnak községeik tevékenységéről és hiányosságairól. Ugy gondolom, hogy községeink munkájáról is ideje volna már beszámolni.

Allataink legeltetése mindig nagy gondot okozott községeinknek, mert a legelőknél nem volt elegendő víz. Községeink lakosai nehéz, de lelkes közmunkával ezt a bajt kiküszöbölték. Egy árok alján megfelelő, bővízü forrásra akadunk és, hogy a víz esetét megtalálja, vascsöveken át vezetjük kb. 2500 köbméter földet távolítva el és az ároknak új medret ásva. Ezen a munkán 500 munkanapot dolgoztunk. Azután kitermeltünk 50 köbméter követ és odaszállítottuk, vittünk még 40 köbméter homokot a Homoród medréből és a vályuk elkészítéséhez 1600 kg. cementet használtunk el. Így valósult meg az, amit elődeink a mult rendszerek alatt olyan nagyon nélkülöztek. Az egész munka csupán 16 000 lejbe került.

Építettünk ezen kívül egy 20 méter hosszú kőkerítést a kulturházunk körül és a kulturtermiünket kibővítettük. A község utjait megjavítottuk és bekevertük.

A tél folyamán nekifogtunk az ideológiai nevelésnek is és a tanulásra fordítottuk az időnk. Ebben a munkában is egyaránt veszik ki a részüket az ifjúság és az idősebbek.

Csomor Imre,
MNSz-levelező.

Olasztelek

Olaszteleken tömegszervezeti esti-tanfolyam van minden kedden és pénteken, előre elkészített munkatervvel, melynek megvalósításához a RMP nagy segítséget nyújtott.

Nagy lámpa ég négy asztalon, amikor a terembe lépünk szoroson egymás mellett emberek ülnek jegyzet fője hajolva, néha néha az előadóra pillantva, aki ürelemmel magyaráz a kapitalista rendszer kialakulásáról. Bíró Sándor egyszerű földműves lassan, nehézkesen jegyez, nem volt alkalma írni tanulni, hi-

szen a napi keresetéből a multban nem tudott sehogysem kijönni s ha a túlóras munka után haza került, örvendett, ha lefekhetett.

— Tanulni akarok — mondja Bíró Sándor. — úgy érzem, tanulnom kell.

Egyszerű szavak, nem csak a multat vetítik elénk, hanem bizakodást jelentenek a jövőben.

Éppen háromszor annyian jelentkeztek a tanfolyamra, mint ahányra a vezetőség számított, így soknak nem jut ülőhely. Legközelebb az iskolában kell az előadást megtartani.

Olaszteleken haladnak a dolgozók, de a reakció ezzel nem halt meg teljesen. Az a lendület, amelylyel a RMP helyi szervezete és a tömegszervezetek munkához láttak, biztosíték arra, hogy a reakció maradványait is megsemmisítik. A reakciósook a tanfolyamra természetesen nem jöttek el, mint ahogy sehova se mennek, az egy adófeltekezés kivül. De nem is várják őket.

Nagy Sámuel.

Recsetkősfalva

Községeinkben az ifjúság szeretne dolgozni kulturális téren, de Győrke Erzsébet tanítónő kijelentette, hogy ő egyáltalán nem hajlandó foglalkozni az ifjúság kulturális nevelésével. De nemcsak az ifjúsággal nem törődik, hanem tanítványait is elhanyagolja. Február 1-10-ig szabadságot kért a tanfelügyelőségtől azaz az indokolással, hogy beteg, de ugylátszik, betegsége mégsem volt olyan súlyos, hogy ne jelenhetett volna meg f. hó 5-én a községeinkben megtartott menyezőn. Milyen jó az ilyen betegség, amelyik a menyező idejére elmúlik, aztán megint kezdődik előlről, hogy ne kelljen menni az iskolába tanítani.

Községeink egy másik hiányossága, hogy még mindig nincsen postása. A megrendelt újságokból hetenként esetleg csak egy-kettő érkezik meg. Ez a helyzet tarthatatlan, hiszen teljesen elszakadunk a világ és országunk eseményeitől.

Izsák Gergely,
MNSz-levelező.

Erdőfüle

A gazdasági bizottság hozzáfogott a tavaszi vetési munkálatok előkészítéséhez. Házról-házra járva állítják össze a vetési tervet. Felállították a csávázó állomást és szerzésjavító műhelyeket.

Körzetfelelőseink a gazdákkal közösen tárgyalják meg a munkálatokat. Szerszámot javítanak, vetőmagot tisztítanak és csirázthatnak. Minden reményünk megvan, hogy a vetési csatában nem fogunk az utolsó helyre kerülni.

A „Gábor Áron”-kulturthon nagy lendülettel dolgozik. A mult hónapban kulturházat állítottunk be, amit minden dolgozó a saját otthonának érez. Rádiót szereltünk fel és demokratikus lapokat járattunk. A kultur-tanács minden vasárnap ingyenes kulturleltetésekkel szórakoztatja a községeket. Hetenként 4 este tartunk közös rádió-hallgatást és újságoztást.

Szűcs Imre,
MNSz-levelező.

Farcád

Mostanság a téli esteiken újságoztással foglalkozunk. A »Falyvinkból-falyvinknak« című rovatunkból megismerjük megyénk köz-

ségeit. Ezeket a cikkeket mind végig is olvassuk és megértjük belőlük, hogy melyik falu halad és melyik marad.

Községeinknek volt egy utja, amely kb. 50 éve járhatatlan volt, mert két hidat kellett volna építeni rajta. A régi öreg asszonyok ördög-utnak nevezték. Pedig csak a két hidat kellett volna megcsinálni, hogy ne az ördögök járjanak rajta, hanem a becsületes dolgozó emberek.

Községeink most ezt a 800 méter hosszúságú utzakaszt megjavította és 100 köbméter földből töltést építettünk.

Az öreg asszonyok most ezt az utat nem az ördögök útjának nevezhetik, hanem a haladás útjának, amelyiken minden munkás ember szabadon járhat és aminek a megjavítására a mult rendszer fényes-csizmás előjárói sohasem gondoltak.

J. F.
MNSz-levelező.

Szolokma

A szolokmai ifjúság életében az látszik, hogy azok az ifjak dolgoznak leglelkesebben minden közmunkában, akik a Luka László

nevéről elnevezett munkabrigádban is kivették a részüket s ott megtanulták, mit jelent a komoly munka a községeért. A kulturothton színpadának rendbehozatala, függönnyel való ellátása, munkájában és a görög szabadságharcosok részére való gyűjtésben leginkább Barabás József és Dániel Elek tuntek ki. Ezeknek és a többi brigádot járt ifjakkal sikerült azonban a község többi dolgozó ifjai közül is néhányat a munkába bevonniok s így most már kezd kialakulni egy kis ifjúsági csapat, amelyik Szolokmán bátran dolgozik Népköztársaságunk felvirágoztatásáért.

Barabás Pál

Kadicsfalva

Kadicsfalva dolgozó ifjúsága minde előtt a kulturothont kellett, hogy alkalmassá tegye a kulturleltetések tartására. A RMP kezdeményezésére a színpadot önkéntes munkával újjáépítették.

Az új színpad felavatásakor f. hó 13-án a kulturothton színtárszó csoportja egy népszínművet adott elő. Az előadást a község nagy tet-szésnyilvánítással kísérte.

M. S.

Kórházavatás Szentkeresztbányán

A szentkeresztbányai ujonnan létesített munkáskórházat vasárnap, február 20-án délelőtt 10 órakor nyitották meg ünnepélyesen. Az ünnepségen az egészségügyi minisztérium is képviseltette magát Vadász János elvtárs személyében. A RMP, a demokratikus szervezetek és a hatóságok kiküldöttjei szép számban vettek részt az ünnepségen. Ezalkalmmal, a hótól csillogó fenyőfák közt fekvő üzemi ünnepi díszet öltött. Az ünnepségen megízstelő helyet foglaltak el a termelésben kitünt elmunkások.

A szakszervezeti székházban Szikszai Mihály szakszervezeti elnök ismertette a kórház létrejöttének körülményeit. Kifejtette beszédedében, hogy ezen a napon nemcsak a kórház-avatás tényének van nagy jelentősége, hanem az a leglényegesebb, hogy ezt a kórházat ott építették, ahol régebben a legnagyobb nyomorban sanyıldtek a kizsákmányolt munkások és hogy ez a kórház éppen a munkásság részére épült.

Gyakorlatilag is láthatták a kiküldöttek a mult és a mai rendszer közötti különbséget, megtekintve egy, a kizsákmányolás idején épült nyomorult viskót, amit akkor munkáslakásnak hívtak és a most épült hatalmas munkáslakást. Ezután az üzemtekinteték meg a kiküldöttek, ahol az elmunkások velítették fel a fejlődés lehetőségét, ami az új kohó beállításával következik be az üzemből.

A regényes környezetben fekvő kórházat Vajda Ferenc dr., az új főorvos mutatta be. A szakértők és orvosok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a kórház leleményes berendezéséről és felszereléséről, ami Vajda Ferenc dr. találékonyságát mutatta és a vasgyár munkásainak ügyességét, akik a legbonyolultabb sterilizáló, gőzmosó, mütőasztal stb. gyakorlati kivitelével mutatták meg ügyességüket. A minisztérii kiküldött

meg is igerte a szép munka hatalmas támogatását.

Öröm volt látni ezt a szép kórházat, mely a munkások egészségügyét lesz hivatva szolgálni. A kórház felszerelésében kivette részét a Demokrata Nők Szövetsége is, mert tagjai szedték össze a párnákat és ágyneműket. A virágokkal feldíszített kórházat a téli napsütésben azzal a biztos tudattal hagyjuk el, hogy ez a kórház egy újabb jelentős lépése Népköztársaságunknak a munkások élet-színvonalának emelése terén.

Szerkesztői üzenetek

L. I. MNSz levelezőnek, Bikafalva. Hasonló cikket már közöltünk községeiről. Kérjük, írjon arról, hogyan szándékszik kivenni a részét a község az egyéves állami gazdasági tervünk megvalósításából, a-vagy arról, hogyan készülnek a tavaszi vetési csatára?

Ilyés Gézának, SIKLÓD. Köszönettel fogadtuk tudósítását. Kérjük, számoljon be a legfrissebb eseményekről. Írjon a vetési csatára való előkészületekről, a községeinkben tapasztalható osztályharcos megnyilvánulásokról, mit végeznek az egy éves állami terv megvalósítása és túlhaladása érdekében s b Többször közöltük lapunkban, hogy riika sorokba kell gépelni a beküldött cikkeket, mert a sűrű sorok a szedők munkáját sokszorososan megnehezítik, sőt néha szinte lehetetlenné teszik.

László Jenőnek, Fenyéd. Kérjük, hogy a kulturális munkán kívül számoljon be a község dolgozóinak más megnyilvánulásairól. Írja, hogy a tömegszervezetek osztályharcos szellemben veszik ki a részüket a munkából. Miben nyilvánult meg ez az osztályharcos szellem? Tényleges adatokat kérünk.

ISMERJÜK MEG A SZOCIÁLIZMUS HAZÁJÁT

A nő a szovjet-hadseregben

Amikor megemlékezünk a szovjet-hadseregről, nem tehetjük ezt úgy, hogy ne beszéljünk a szovjet-nőnek a hadseregben elfoglalt helyzetéről.

Az óriási jelentőségű októberi szociálista forradalomban és annak előkészítésében komoly szerepet játszottak a proletár asszonyok, a kommunista nők, ugyanúgy az intervenció háború idején, amikor a kommunista leányok a férfiak oldalán elszántan harcoltak a mindenfajta elnyomás és kizsákmányolás ellen.

A szovjet-nő, a Bolsevik Párt szellemében sikeresen tölti be hivatását és a proletár-erkölcs és a szovjet-hazafiasság szellemében neveli az új nemzedéket. Ez a nemzedék, ennek a nevelésnek következtében volt képes azokra a hősiességekre, amelyeket a nagy honvédő háborúban az egész világ előtt bebizonyított és amelyekkel dicsőséget és megbecsülést szerzett a szovjet hadseregnek. A honvédő háború tűzében a rabló fasizmus ellen, a becsületért és a népek szabadságáért vívott harcban, a szovjet-nő teljes méltóságában mutatkozott meg az egész világ előtt, mint határozott elszánt egyéniség, mint hősnő a fronton, a megszállás alatt mint partizánnök a front mögött, mint odaadó feleség és szerető anya, aki a szociálista haza nevében dicsőséges tettekre, a nagy megpróbáltatások elviselésére lelkesíti gyermekeit. Csak az olyan anyák, akiket magukat is a bolsevik-párt és a szovjethatalom nevelt a

szovjet-hazafiasság és a kommunizmus iránti határtalan odaadás szellemében, csak azok nevelhették fel a sztálini korszak hős nemzedékét.

A nagy honvédő háború hőseinek emlékét szentséggel őrizzük, mint ahogy a hősök is életük feláldozásával védtek és őrizték azt, amit az idősebb nemzedék vérével és vérértékével kivivott. Örök dicsőség övezi az anyákat, akik felnevelték a hősokeket és az ifjúságot is, akik életüket adták a nép boldogságának és szabadságának megvédéséért.

Maxim Gorkij mondotta az egyszerű orosz asszonyról, Jelena Nikolajevna Kosevojról, aki hősi fiút nevelt: „Dicsőítsük az asszonyt, az anyát, a mindent legyőző élet kiapadhatatlan forrását. Anya nélkül nem lenne költő, sem hős. A világ minden büszkesége az anyától ered.”

A szovjet nő a világ összes szabadságszerető asszonyainak nemes példaképe. A szovjet nők bebizonyították, hogy fegyverrel a kezükben is képesek harcolni hazájuk megvédéséért, otthonaikért és a szabadságszerető népek felszabadításáért. A háborúban ott láttuk őket a harcban halált megvető bátorsággal, míg ugyanakkor, otthon a gyári és kolhozbeli nők, valamint a szellemi munkások viselték a hadseregnek és az államnak kenyérrel és egyéb termékekkel való ellátásának legnagyobb részét és a férfiak oldalán dolgoztak minden téren.

Ez is egyik nagy érdeme a szovjet-nőnek.

A Szovjet-Hadsereg Napjának megünneplésekor emlékezzünk meg a szovjet-anyákról, a szovjet-nőkről,

akik nevelőmunkájukkal és akik harcukkal hozzájárultak a szovjet-hadsereg fényes győzelmeihez.

©. S.

A munka hősnője

Mária Demicsenkót, mint kertületében a legjobb munkásnőt a Szovjetunió legszorgalmasabb kolhoztagjainak második kongresszusára küldték ki. Ugy ment a kongresszusra, hogy sikerült hektáronként maximálisan 460 mázsa cukorrépa-termést elérnie, pedig abban az időben a Szovjetunióban 100 mázsa volt a cukorrépa hektáronkénti közepes termése.

Mária Demicsenkót beválasztották a kongresszus bizottságába. Ilyen minőségben megismerkedett Sztálin elvtárral.

— Mit gondol, jövőre mennyi lesz a cukorrépa termése? — kérdezte Sztálin.

Mária Demicsenko megilletődve hallgatott.

— Sikerülni fog-e 500 mázsát termelnie?

Ő nem válaszolt semmit. Pár percig számolgotott magában, hogy vajjon sikerül-e, vagy sem, ezt a mennyiséget elérnie s aztán határozottan felelt:

— 500 mázsát fogok hektáronként beszolgáltatni, felelté. És a következő ősszel Mária Demicsenkó behordott és beszolgáltatott a cukorvárnak hektáronként 523 mázsa

legjobb minőségű cukorrépát.

Ilyen termést nem volt könnyű elérnie. Sok nehézséget kellett leküzdenie. Tavasszal a répa szépekelt és jól fejlődött, a májusi nap sugaraiban a zöld levelek ragyogtak. De egyszerre jött a fagy, ilyenkor Ukrajnában nem igen fordul elő. Ez alkalommal azonban jelenkezett.

— Mindamellett az általam dolgozott föld, mesélte Mária Demicsenkó, nagyon rossz minőségű volt földem mellett egy kis fenyőerdővel borított dombocska húzódott a dér sokkal vastagabb. Ezen a térszalon két segítőtársammal együtt kétségbeestünk. Mit fogunk csinálni hiszen megígértem Sztálinnak! Minden áron meg kell menteni a répa! Elszármoztunk, hogy füst segítségével fogunk a hideg és a dér ellen védekezni.

— Ilyen módon sikerült répának 60 százalékát megmenteni. megfagyottak helyébe újat ültettünk. Egész nyáron egyebet sem csináltunk, mint daraszoltunk, gyomláltunk és vigyáztunk földünkre.

— Sokat, nagyon sokat dolgoztunk, annak ellenére, hogy munkánkat több ízben szakították meg ujságírók, fotóriporterek, kiképzők akik azért jöttek, hogy lássák felértékeljük termésünk helyzetét amelyre magunkat az egész ország előtt elköteleztük.

— Augustus hónapban újabb szerencsétlenség, tartós szárazság következett. Semmi eső. Szemlélátásra pusztult a termés. Az ország előtt adtam a szavamat és imént természet mintha akarattal ellen dolgozna.

— Kezdetben fagy, most meg hőség. Kénytelen voltam a répaöntözéséhez folyamodni. A víz azonban legközelebb két kilométernyire volt. Ebben a munkában, igaz, sok barátom is segített nekem, Mária Gutenko versenytársam is. Társaival együtt segített nekem öntözésnél, én ellenben az öntözéssel a rovarok s különösképpen a lepkék pusztításában segítettem neki. Ilyenforma répa nem szenvedtek, sem az előző év sem a szárazság következtében.

— Mikor a répa kiásása megkezdődött, senki sem aludt, úgy ahogy kellett volna. Éjszakánként tüzek kinye mellett is ástunk. Későn felkeltünk és még napkelte előtt keltünk. Egy nap délután 5 órakor ástunk az utolsó répát a földből, 8 órakor indult az utolsó répa-kamion a gyárba. Társaimmal együtt türelmetlenül vártuk a mérések eredményét.

— Lesz-e 500 mázsa, vagy sem? El sem hiszitek, mennyire izgultam. Egy óra múlva felhívott valaki telefonon a gyárból és értesített, hogy már megvan a hektáronkénti 500 mázsa és még hátra is van valamennyi.

Örömmel határtalan volt. Társaim a kolhozból hozzám siettek, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki és örvendjenek velem együtt a munkánk sikerén.

Igy tartotta meg Mária Demicsenko kolhoz munkásnő Sztálinnak adott szavát.

KORUNK KÖNYVEI

A. I. Molodcsikov:

Hogyan alakítja át az ember a növények természetét

(„Az Orosz Könyv” kiadása)

Már a legrégebb kínai, hindu, görög és római írók foglalkoztak a növények és háziállatok tudatos kiválasztásának fontosságával, a XVIII. században pedig a növények átalakításával is kísérleteztek. De új növényfajták megteremtése csak a darwinizmus elterjedése után vált lehetségessé. Darwin elmélete a természetkutatók munkájának új irányt és korlátlan lehetőségeket nyújtott. Ez új ismeret alapján az egész világon megindultak a kísérletezések a növények természetének az ember hasznára való átalakítására.

Molodcsikov munkája tömören foglalja össze az e téren folytatott tudományos kísérletek és gyakorlati megvalósítások fontos állomásait. Ir Micsurinról, a természet nagy átalakítójáról, ki az északi gyümölcsstermelést megteremtette, vadgyümölcsfákat nemes gyümölcsfákká alakított át és sohasem ismert új gyümölcsfákat tenyésztett ki, — Liszenkóról, ki a jarovizálás módszerének megteremtésével megnyitotta a mezőgazdasági növények irányításának útját, — és még másokról, kik valamennyien az ember tudásának, erejének és alkotóakarátának a természet feletti hatalmát fényesen bebizonyították.

E nagyszerű eredmények után is még igen sok a tennivaló és a Szovjetunió tudományos intézeteiben, kísérleti állomásain és laboratóriumaiban tovább folyik a természet átalakítására irányuló, győzelmes harc, mert — idézi a szerző lebilincselő munkájának utolsó soraiban — „a természet nem ad ajándékot, a mi feladatunk, hogy megszerezzük tőle.”

★

Florov-Judkevics:

A jövő fémei

Ez a mű a ritka és a legritkább fémekre vonatkozó legújabb tudományos kutatásokról számol be. Feltárja e fontos talajkincsek kitermelésének és az iparban való felhasználásának módját és ismerteti az elemek elterjedtségét a föld kérgében.

Ez az érdekes munka középiskolások és egyetemi hallgatók számára is rendkívül hasznos olvasmány.

Arlus-munka városunkban

1945 októberében a székelyudvarhelyi Arlus-kör 46 lelkes taggal indult munkába, hogy meggyőzze városunk lakosságát arról, hogy a román-szovjet barátság nem csak most szükséges, hanem a multban is nagy hiba volt, hogy nem ismerjük a Szovjetuniót.

A három és félféves munka nem volt hiábavaló, amit bizonyít a városunk ARLUS-köreinek taglétszáma, amely közel 3.000-re emelkedett az iskolák növendékein kívül.

A nagy hiányosságok ellenére, akik munkánkat megnehezítették, mint a helyiség hiánya, magyar nyelvű kiadványok nélkülözése, anyagi nehézségek stb., a munka folyt. Így az állandó szervező és felvilágosító előadások, szobrászati kiállítások és a folyóiratok, a magyar nyelvű brosurák megtették a várt hatást és ma alig van városunkban felvilágosodott és haladó szellemű munkás vagy értelmiségi, aki ne volna tagja szövetségünknek. Hiányosság a nők részvételében mutatkozik.

Egyelőre még csak 4 ARLUS kör és egy központi iroda működik városunkban, de a májusi munkaverseny befejeztével, reményünk van arra, hogy ugy taglétszámunkat, mint köreink számát megkétszerezjük. Az ARLUS-klub is nemsokára megnyílik a tanulni és szórakozni vágyó tagok részére, ahol írásban és képekben egyaránt bemutatjuk a Szovjetuniót, a szociálizmus hazáját.

Igy dolgozik az Arlus és aki velünk akar haladni, az jöjjön közenk, lépjen be az ARLUS-szervezetbe.

S. M.

Hogyan várják a komszomolisták a Komszomol XI. kongresszusát

A gyorsaság, a termelés ütemének sebessége a jelen pillanat egyik legfontosabb követelménye.

Leningrád ipara új és fontos feladatokat kapott az 1949-es évre, amelyeket az eddigi lassu termelési ütemben nem lehet megvalósítani.

A leningrádiak, akik elsőnek kérétek a Szovjetunió összes dolgozóitól, hogy kezdjék meg a harcot a tervelőírások időelőtti teljesítéséért, harcot indítottak a gyorsított munkamódszerek meghonosításáért.

Ennek a legújabb mozgalomnak a kezdeményezője Heinrich Bortkevic, leningrádi komszomolista. Bortkevic felhívását és példáját számos komszomolista követte. Több, mint 3000 ifju komszomolista munkás adta szavát arra, hogy a Komszomol kongresszusának tiszteletére a gyors munkamódszerek mestereivé váljanak. Ezek közül 2500 komszomolista már teljesítette is a vállalt kötelezettséget.

"Február 24-ig teljesítjük a negyedévi normát" — így határoztak a leningrádi „Zsdánov” hajóépítő üzemek komszomolistái. Ezt a kezdeményezést az üzemek egész kollektívája magáévá tette és a város más gyárainak kollektívái is csatlakoztak a normadöntő mozgalomhoz. Több, mint 50.000 ifju leningrádi komszomolista kötelezte magát arra, hogy a Komszomol kongresszusát a negyedévi termelési norma időelőtti elvégzésével üdvözölje.

"Gyorsaság, pontoság, takarékoság" — ime a leningrádi komszomolisták jelszavai. Ezekhez a jelszavakhoz hiven, Leningrád ifjumszavai nagy sikerekkel köszöntik a Komszomol XI. kongresszusát.

A „Kirov” üzemek ifjumszavai kötelezettséget vállaltak, hogy sok traktort gyártsanak a tervelőírásokon felül.

Az „Elektrolisa” gyár komszomolistái, a kongresszusig 25 magnétikus telepet gyártanak a tervelőírásokon felül, ugyanakkor pedig több száz tonna fekete fémet, 10 tonna színes fémet és 5 tonna kenőanyagot takarítanak meg.

Viborg-környék komszomolistái robbanás ellen biztosított 100 drb. motort, 10 tonna fonalat, 20.000 méter szövöttáru és egy automata távbeszélő központot gyártanak a tervelőírásokon felül.

"A második ötéves terv" üzemének komszomolistái 8 drb papír- és ipari gépet gyártanak a tervelőírásokon kívül. A „Kirov” gyár komszomolistái bejelentették, hogy a terveken kívül egy 100 tonnás emelőgépet gyártanak. Ugyanakkor kötelezettséget vállaltak, hogy a meghatározott idő előtt számos turbinát, vasuti kocsit és finom műszert készítsenek el.

A leningrádi komszomolisták szocialista versengése magas színvonalon folyik.

A gyorsaságért, pontoságért és a takarékoságért folyó harc lendülete számos leningrádi komszomolistát a termelés valóságos ujtójává avatta, olyan emberekké, akik a legbonyolultabb műszaki kérdéseket is merészen megoldják.

A munkaversenyekben kivált komszomolistákat elküldték a környéki és városi komszomolista kongresszusra. Ezek között van Heinrich Bortkevic, a gyors munkamódszerek kezdeményezője, Vladimir Szuravlev, aki már az 1957-es termelési előírások számlájára dolgozik, Vera Evdochimova, aki kitűnő eljárásokat talált fel a munkások egyéni teljesítményeinek feljegyzésére.

Ezek a munkások büszkén viszik a leningrádi ifjuság élén a szocialista versenyek zászlaját.

10.000 komszomolista vállalkozott arra, hogy átváltoztassa az „Éhes Szteppét”

Az Andzsán környéki Leninszk városban néhány nappal ezelőtt körzeti értekezletet tartott a Komszomol aktívája.

Ahmudov, a Leninszk körzeti Komszomol szervezet titkára beszámolt Üzbekisztán Komszomol szervezetének XI. kongresszusáról, amelyen a Köztársaság ifjúsága elhatározta, hogy az Éhes Szteppén gyapotot termel.

A leninszki körzeti Komszomol szervezet vezetősége száz meg száz kérést kapott a komszomolistáktól, akik jelentkeznek, hogy az „Éhes Szteppére” menjenek dolgozni.

Az ifjak ezrei teljesítik a Komszomol kongresszusáig az ötéves terv előírásait

Moszkva és környékének több, mint 250.000 komszomolista ifja kötelezte magát arra, hogy a Komszomol kongresszusának megnyitásától kezdve az ötéves terv negyedik évének előírásait. Több, mint 100.000 ifjumszavai és munkásnő kötelezte magát arra, hogy az egész ötéves terv programját teljesítik.

A Moszkva környéki „Kiev” negyed 500 ifjumszavai és munkásnője már most teljesítette az ötéves terv előírásait, másik kétezzer pedig teljesítette a terv 4 évre szóló előírásait.

Elektrosztál városában 420 munkás teljesítette eddig az ötéves tervet. Ugyanott 1100 ifju elvégezte eddig a 4 évre előírt munkát.

Tusino városában, az ifjuság 2 millió rubel értékű iparcikket termelt a tervelőírásokon felül és ugyanakkor 1.600.000 rubel értékű anyagot takarított meg.

Ukrajnában 600.000 ifju vesz részt a Komszomol kongresszusa tiszteletére rendezett szocialista munkaversenyeken. Sztálinov-ékek ifju vasmunkásai kötelezettséget vállaltak,

hogy 5000 tonnával több acélt, 4000 tonnával több öntöttvasat és 12.000 tonnával több hengerelt árut

A Mindszenty-per

II. (Befejező közlemény.)

A Mindszenty-per az ítélettel befejeződött.

Az utolsó szót ez ügyben a Népbíróságok Országos Tanácsa fogja kimondani, ahová az ítéletet az ügyész és a vádlottak megfellebbezték. A Mindszenty-per véget ért, de a Mindszenty-ügy, mely a perrel kapcsolatosan indult meg a világsajtóban, még nem ért véget, a leplezett imperiálizmus, az újságírói becsületet nem ismerő nyugati sajtó bértollnokai még felszínen tartják. Nem tartják magukat a közmondáshoz, hogy „könnyebb utó érni a hazug embert, mint a sánta kutyát”, úgy vélik, ha utól is érik őket, újra nekirugaszkodnak az újabb hazugságig.

Most nem lesz érdektelen, ha a külföldi laptudósítások alapján megpróbáljuk bemutatni a Mindszenty-ügyet, kizárólagosan a jobboldali lapok megvilágításában.

Az az amerikai méretű színpadi beállítás, ahogy a Mindszenty-ügyben a propagandisták népszerűsítették Mindszentyt és a bukás, ami ezt követte, az abszurditás birodalmába tartozik.

Spellmann biboros, akit büntetőjogi szempontból felbujtónak tartunk, leplezett barátjának tiszteletére maga tartotta a New York-i székesegyházban a prédikációt, teljes főpapi ornátusban, hermelin köpennyel a vállán. Ugy beszélt Mindszentyről, mint rendíthetetlen hősről, aki elveit soha fel nem adja. Ez a „soha” egy napig tartott, amíg Amerikába is megérkeztek a külföldi laptudósítók értesítései.

„A vádlott — írja a Le Monde — több alkalommal sajnálatának adott kifejezést, hogy úgy cselekedett, ahogyan tett az elmúlt esztendőben. A sajnálatnak ilyen természetű kifejezése, természetesen, a kormány álláspontjának kedvez, hiszen ez nem egyéb, mint a bűnösség beismerése.”

Mit szólhatunk ezek után az Il Tempo című római esti újság hírlapi kacsájához, hogy

„Mindszenty meghalt és valaki, megsemményesítette a bíróság előtt.”?

Spellmann biboros ur Mindszenty megkínzásáról, az „igazság keresztrefeszítéséről” beszélt. Ugy látszik, napok kellenek, amíg az újságok New Yorkba s főként, amíg az érseki palotába eljutnak.

A svéd Svenska Dagbladet tudósítója február 5-én ezt írja:

„Aki Mindszentyt régebben ismerte, tisztában van azzal, hogy teljesen egészséges és tökéletesen birtokában van szellemi képességeinek.”

A Reuter tudósítója szerint az hogy

„friss erőben látszott öt órai állandó kérdezgetések után, megcáfolt minden olyan feltevést, amely szerint Mindszentyt „kínzótták” vagy „kábitószerrel elkábították volna”.

A konzervatív Times angol lap február 7-iki számában így ír:

„Szavai nagyon megfontoltak és

gyártanak, mint amennyit a terv előír.

Rosztov vidékén 100.000 ifjumszavai vesz részt a szocialista versenyben.

A bányász ifjuság kötelezte magát, hogy 130.000 tonnával több szenet fog termelni, mint amennyit a terv előír.

világosak voltak, nyelvezete elárulta sváb származását.”

Idézzünk erre vonatkozólag egy katolikus hetilapot is, az angol Tablet február 4-iki számában nevésegesnek tart maga is minden ilyen állítást s azt írja, hogy

„ha pedig korábban megmérgezték, vagy pedig megkínzótták volna, úgy Mindszenty semmiesetre sem olyan ember, aki erről hallgatna a nyilvános tárgyaláson.”

A reakciós sajtó jólre kieszt kóhalmazait és állításait maga volt kénytelen a bizonyítékok és tények behatására „helyreigazítani”. Nem hiába mondja egy angol közmondás, hogy a „tények nagyon makacsok”.

A Times budapesti tudósítója febr. 3-án még ezt írja: „Azáltal, hogy Mindszenty hajlandó börtönbe, sőt ha kell, vérépadra vonulni hitéért, emberileg minden vitán felüli magaslata emelkedik.”

Ugyanaz a lap és ugyanez az újságíró két nap múlva ezt jelenti lapjának:

„Mindszenty nem kelti olyan ember benyomását, aki fanatikusan keresi a vértanúságot, amely szerepben ábrázolni szoktak. Mélysegesen megbánt mindent, ami történt és azt ismételteti, hogy a jövőben tisztelni fogja az állam szuverenitását.”

Befejezésül egyetlen baloldali lapot, az olasz kommunista párt hivatalos lapját, az Unitá t idézzük:

„A magyar primás nem hős, de beismerésének magyarázata nem is ott van, ahol azok, akik barátainak mondják magukat, keresik. Mindszenty egész egyszerűen gyáva ember. Ráadásul becsapta Amerika, amelynek nincs hatalma Magyarországon, ugyanugy, mint ahogyan nincs hatalma Kinában sem. Mindszentyt elítélte népe, elítélték a parasztok, akik nem akarják, hogy a földet elvegyék tőlük, elítélték a munkások, akik nem akarnak többé kizsákmányoló munkáztatókat, elítélték maguk a katolikus hívők, a magyar köztársaság polgárai. Nem marad számára más hátra, minthogy engedjen és elismerje legyőztetését.”

Nemcsak a Mindszenty-per, a Mindszenty-ügyet is megnyerte a Magyar Köztársaság, a dolgozó magyar nép. Az ítéletet a Magyar Köztársaság népbírósága mondta ki, de ítelt a magyar nép is, amely megvetéssel fordul el ettől a farizeus főpaptól, aki magas egyházi méltóságát arra használta fel, hogy a népi demokráciát aláássza, összeesküvést szervezzen és idegen hatalmaknak árulja el saját hazáját, azt hiven, hogy a biboros kalap és a palást mögött sörét üzelmeit büntetlenül folytathatja.

A fekete reakciót azonban nem menti meg a talár, a biborpalást sem, a népi demokrácia kiméltetlenül lesújt ellenségeire.

S ahogy lehull róla a méltatlanul viselt palást, megjelenik egy közön-

séges bünöző, a parasztfaló, a sovinszta Mindszenty József, aki a romokat ujjaépítő magyar munkást kezébe bitangnak, a beszolgáltatást kvótán felül teljesítő új gazdákat lustáknak és a földre érdemteleneknek tartja, az esztergomi földesur, 100 ezer hold ura, aki a 200 ezer holdas Eszterházy hercegnek vissza akarja juttatni „elrabolt” birtokát, a királypárti zászlósúr, aki a gyűlölt Habsburg-királyságot akarja visszaállítani, amely 400 éves uralmával

csak gyűlöletet tudott kiváltani minden magyar hazafiból.

Az állam és a római katolikus egyház közti megegyezésnek mi akadály sincsen, a dolgozó katolikus hívők, akik Mindszenty pásztorlevelei ellenére eddig is résztvettek az országépítő munkában, egy nagy lidércnyomás alól szabadultak fel, — az esztergomi várur sötét árnyéka nem áll már a béke — a haladás útjában.

g.

Megindult az egyéni munkaverseny a szentkeresztbányai vasgyárban

A szociálista munkaverseny alapja csak az egyéni verseny lehet. Az egyéni versenyt ugyanazon üzemben belül követniük kell a csoportversenyeknek, termelési ágankénti versenyeknek és csak ezután lehet eredményes üzemi munkaversenybe kezdeni. Maga a munkásság jött rá, hogy csak így tud termékeny szociálista munkaversenyt folytatni és ezért maguk a szentkeresztbányai vasgyár öntödéjének munkácsi kezdeményezték az egyéni szociálista versenyeket és azokat nagyvonalúan szervezték meg.

A termelési, minőségi és takarékosági egyéni verseny február 10-én kezdődött és március 7-ig tart. A versenytől nagy eredményeket várnak az öntöde munkásai. Az eddigi teljesítményeket is felül akarják múlni, pedig összehasonlítva a január első felében elért eredményeket a februári eredményekkel, kitűnik, hogy ezideig februárban közel 80 százalékkal emelkedett a termelés és 90 százalékkal csökkent az öntöde selejt.

Az egyéni versenyben Szócs Antal Orbán Istvánnal, Dániel Gábor András Alajossal, Vitus Péter Török Józseffel, Tankó Mihály György L. Györgyvel, Török József F. Egyed Imrével, Biró Vince Pálgyábor Ferencel, Mag Ferenc Györgypál Istvánnal, Mihály Imre Mihály Andrásal, András Ferenc K. Szabó Péterrel, Orbán Béla Szikszai Lajossal, Dániel Domokos Török Istvánnal, Szócs Szilveszter Tankó Jánosval, Mag István Barcsai Alajossal, Schniczler Lajos ifjú Szócs Józseffel, Lázár Ferenc Sándor Keresztessel, Mihály István Papp Károlyval, Ferenc Imre Vitus Istvánnal, Dömös Lajos Györgypál Ferencel, Pálgyábor Dénes Sándor Balázssal, Lázár Márton Kelemen Jánosval, Szilágyi Mihály Lázár Alberttel, Gergely Ferenc Mihály Fülöppel, Kiss János Silye Lőrincel és Sándor Imre Sebestyén Istvánnal vetekedik a több és jobb áru előállításáért.

Az alig néhány napja indított egyéni versenyben máris kitűntette magát, mint a normát 100 százalékkal felülmúló öntő, Mihály Imre és Szabó Péter. Ez az eddig kitűnt két öntőmunkás szorgalmának köszönhető, hogy az élmunkások közé került.

De a versenyző munkások nemcsak a mennyiség, hanem a minőség állandó javítására is törekednek. A minőségileg sokkal jobbat termelők között is ott van Mihály Imre és Szabó Péter, de Mihály István és Biró Ágoston sem kapott vissza két hét óta egyetlen rosszul sikerült darabot sem. Ezt annak köszönhetik, hogy sokkal vékonyabb és tisztább darabokat öntenek. Így a csiszolóknak is kevesebb munkát adnak és anyagmegtakarítást is érnek

el, mert a csiszolók nem koptatják annyit a drága csiszolóköveket és nem fogyasztanak annyi villanyáramot. A selejtet is a minimálisra csökkentették azzal, hogy az öntésnél a formába nem férő, a kanálban maradt folyékony vasat visszaöntik a katlanba. Ezt is úgy oldották meg, hogy nem jelent idővesztést, mert amíg a vas a formában annyira hűl, hogy ki lehet venni, úgyis várniuk kellene.

Alig néhány napja kezdtek meg a versenyt és máris mutatkozik az egyéni versenyek eredménye. A termelési grafikon napról napra emelkedik. Február 10-től 16-ig 16 százalékkal emelkedett a kereskedelmi termelés, az öntudatos, szorgalmas öntők lelkes munkája következtében. Akad ugyan még olyan munkás is, mint Pálgyábor Dénes, aki az öntőselejtet a homokba rejtette, hogy ne kelljen számba adnia, mások azonban úgy fogják fel a versenyek jelentőségét, mint Egyed Albert és Györgypál Lőrinc, akik kijelentették:

— Nagyszerű dolog ez az egyéni verseny. Nem csak, hogy többet keres a munkás, hanem az üzem jó hírnevét is megszilárdítja, és ami a legfontosabb, nagy arányban emeli a termelést. Az ilyen munkások, példaadásukkal arra nevelik a kevésbé öntudatos, vagy hanyagabb munkástársaikot, hogy úgy gazdálkodjanak az üzem anyagával, mint sajátjukkal.

— A homoródszentpáli kulturothton színjátszó csoportja Székelyudvarhelyen. Február 18-án a „Munkásmozgó” nagytermében a homoródszentpáli kulturothton színjátszó csoportja előadta Fazakas-Benedek „Ludas Matyi” c. színművét Délután az iskolák és ifjúság számára játszottak, míg este 400 néző előtt adták elő falusi eredetiségében, ügyesen a darabot.

HIRDETMÉNY

Bartha Mihályné szül. Lőrincz Rózália korondi (udvarhelyi megyei) lakos, a parajdi járásbíróhoz kért terjesztett elő férjének, Bartha Mihály volt korondi lakosnak holtánnyilvánítása ügyében.

A nevezett Bartha Mihály Korondon 1919. évben született, foglalkozása földműves volt és 1944 november hó 7-én állítólag elhalt a Tisza melletti harcokban, a 21. honvéd határőrezred kötelékében.

A vonatkozó törvények rendelkezései értelmében ezen hirdetéssel egyidőben felhívjuk mindazokat, akik esetleg tudnak Bartha Mihályról, hogy azt közöljék a parajdi járásbíróval.

x **Bérbeadó** kézi szövőde. Cim: Szent-Imre-u. 34. 2-2

Február 27-én tartja megyei egységesítő konferenciáját Udvarhely megye dolgozó ifjúsága

A RMP Központi Vezetőségének határozata szellemében, az alapszervezetek segítségével már sikeresen befejeződtek a járási egységesítő konferenciák megyénkben. A járási konferenciákon megválasztotta a dolgozó ifjúság saját soraiból azokat az ifjakat, akik a megyei egységesítő konferencián képviselni fogják a megye dolgozó ifjúságának akaratát.

A megyei egységesítő konferenciát február 27-én tartja Udvarhely megye dolgozó ifjúsága, ahol a résztvevő ifjak megválasztják a megyei vezetőséget és az országos kongresszus megyei kiküldötteit.

Udvarhely megye dolgozó ifjúsága lázas munkával végzi már az előkészületeket, hogy ezt a történelmi jelentőségű napot méltó keretek között ünnepelje meg. Az Ifjúsági Szövetség megyei bizottságának székházában szorgalmas munkás, földműves és diák fiú és lány kezek végzik a konferencia előkészítéséhez szükséges munkát.

A megyei egységesítő konferencia tiszteletére a szentkeresztbányai vasgyár dolgozó ifjai szociálista termelési versenyben állnak egymással. A versenyben a tervbevett általános normát Csog Oszkár elvtárs 75 százalékkal, Mihály Vince elvtárs pedig 50 százalékkal haladta meg.

Az egységes ifjúsági forradalmi szervezet méltó utóda lesz a Kommunista Ifjak Szövetségének, tagjait a marxista-leninista szellemben fogja nevelni és határozott harcot folytat a reakció minden megnyilvánulása ellen. És minden erejével az egyéves gazdasági terv megvalósításán és túlhaladásán fog dolgozni, hogy ezáltal minél hamarabb megvalósíthassuk a szociálistudományunkban a Román Népköztársaságban.

Vasile Roaita-émlékünnep

A grivicei sztrájkok alkalmával elesett Vasile Roaitáról a székelyudvarhelyi közgazdasági szakiskola f. hó 20-án d. u. 4 órával kezdettel jól megrendezett műsoros délutánon emlékezett meg.

Az egymásután következő műsorszámok úgy magyar, mint román nyelven rámutattak arra a harcra, amelyet a kapitalista rendszerben a proletáriátus elharcosai — még életük árán is — vívtak az osztályuk felszabadításáért. Ebben a harcban esett el Vasile Roaita grivicei ifjúság, aki példaképpen áll az ifjúság előtt.

Örömmel láttuk a közgazdasági szakiskola román és magyar tanulóinak együttműködését az ünnepély megrendezésében, valamint azt a lelkesedést, melyet munkájukba öntöttek, — de ugyanakkor sajnálattal állapítottuk meg, hogy más intézetek tanulóifjúsága távol maradt az előadástól, habár minden intézetnek tudomása volt az ünnepségről.

Kovács Domokos.

FILM

A vörös nyakkendő

A vörös nyakkendő című szovjet-film egyik legnagyobb jelentőségű nevelő film. A pionir-mozgalomban élő vörös-nyakkendős gyermekek életét mutatja be. Minden szovjet-gyermek álma a vörös nyakkendő, mely a dicsőséges vörös lobogó jelképe. Aki ezt viseli, annak becsületesnek, igazságosnak, népéért küzdő, bátor kis szovjet-embernek kell lennie.

A film főszereplője, Valeri, könnyelműen dobta el magától ezt a kendőt Később nagyon megbánta tettét és szeretett volna visszakerülni a pionir-nagy családjába. Az iskolában szorgalmas, jól viseli magát. A vezetőség felvétele mellett dönt, de ekkor feláll az árva Sura és a szovjet-ember könyörtelen igazságszeretetével feltárja Valeri hibáit és nem veszik fel, mert otthon nem úgy viselkedik, mint egy pionir: nagyanyjával, szüleiével szemben szemtelen, durva és követelőző, a gyengébbet, nehezen tanuló kis hugját nem segíti. Később megtörténik a csoda: Valeri megjavul, legyőzi rossz természetét. Ekkor áhitatos csókkal veszi át a kendőt. Szemében a boldogság és öröm könnye ragyog. Hisz olyan szép, olyan felemelő érzés jön, nem mesnek lenni. Ime a pionir-mozgalom és a szovjetnevelés egyik fő alapelve a szülők, felnőttek tisztelete, a szerénység és a gyengébbek segítése.

Amin a szülők sokszor hiába fáradoznak, azt a kis piros kendő fennkölt jelentősége könnyűszerrel megteszi.

HIRDETMÉNY

Boltkezelőt keres Bikfalva fogasztási szövetkezte, azonnali be lépéssel. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

x **Ha valaki tud** patakfalvi Bálint Györgyrol, aki 1922-ben született, mint katona a 62-es számú nehez páncéltörő században szolgált, Óradnán, a háboruban fogságba esett, társai a focsani kórházban hagyták súlyos betegnek, — értesitse ötv. Bálint Istvánnal Patakfalván (u. p. Odorheiu Székelyudvarhely).

x **Középkoru, egyedülálló nő** gazdasszonynak keresek vidékre. Cim a kiadónivatalban. 2-2

x **Eladó** Farkas Mózes felsőboldogfalvi lakosnál épülettégla. A érdekeltek megtekinthetik

A Vörös Hadsereg napjára való tekintettel ez a számunk a rendszer időnél korábban jelenik meg.

Nyomatott az „UMGISZ” könyvnyomdájában Székelyudvarhelyen.

ÉLJEN a ROMAN MUNKÁSPÁRT, a dolgozó ifjúság vezetője és irányítója